

A man in a tuxedo and red bow tie, with his arms raised in a gesture of triumph or surprise, stands in a large, ornate hall. The text "FINIS BILDEXTRA!" is overlaid in the top right corner.

LUNDS DOMKYRKA och Lukaskillets Julkonsert med Helsingborgs Kammarkör under ledning av Sverker Zadig, här fångad på bild i dirigenttagen... FOTO: PER LINDSTRÖM

Lukasgillet 125-årsjubilerar med »ett synnerligen lyckat julgille«

• EFTER NÅGRA »VITA DAGAR« är det som det brukar vara så här års, en typisk
• skånsk vinter med Lukasbröder som slår i glaset... Och eftersom det är den
• andra måndagen i december, nådens år 2023, trotsar ett antal bröder lunda-
• bussarnas nya tidtabell och andra förtretligheter och söker sig med bestämda steg
• till en efterlängtd sällskaplighet i vårt Lukasgille.

- Det inleds, som traditionen bjuder, med en traditionell julkonsert i Lunds 900-åriga Domkyrka. Efter information om de tre nödutgångarna och med återsamlingsplats på Krafts torg hälsar vår ålderman Johan Stenström besökarna välkomna och lämnar över takt och ton till Helsingborgs Kammarkör under ledning av Lukas konsertmästare Sverker Zadig.

GILLET'S RITMÄSTARE leder och fördelar allt arbete som måste göras innan festen kan börja. Här ser Gunnar Ottosson ut att kommendera "lyftkranen Verduijn" för ännu en höghöjdsinsats för gillet. FOTO: PER LINDSTRÖM

- Programbladet förtäljer att HKK-kören består av 24 erfarna sångare och att reperto-
- aren denna kväll spänner över nästan tusen års körsång – från medeltid och tidig
- renässans via barock och romantik till nutida musik. Vi tar avstamp i "När det lider
- mot jul" av Ruben Liljefors och avslutar med "Förunderligt och märkligt" av Carl
- Nielsen som följs av långa, tacksamma applåder – och ett extranummer, följt av nya
- applåder.
- Under tiden som de himmelska tonerna fyller det Zettersvallska kyrkorummet
- betraktar jag ömsom två fladdrande stearinljus en bit upp på en valvbåge, Gunnar
- Janssons stolta nacke i raden framför mig och den stora, gyllene mosaiken i absiden,
- färdigställd 1927 och signerad Joakim Skovgaard. Till sin hjälp hade han bland an-
- dra Lukasbrodern Hugo Gehlin "som under arbetet fick inträngande kunskap i den
- svåra konsten att på rätt sätt hantera de små färgglada pusselbitarna" för att nu citera
- tidigare åldermannen Anders W Mårtensson i *Finn*-boken 1998.
- Hugo Gehlin är upphovsman till det stora Böneplakatet som snart ska välkomna
- oss till bords på Grand Hotel. Men först stundar kön till inhängning av rock och
- eventuell hatt, så kön till "incheckning" för mat- och dryckesbiljetter – och kanske
- också ett besök i baren för en stor eller liten Gambrinus. I Piratensalen inväntar
- Peter Löwegren oss, och inleder minnestunden med att konstatera att ännu ett år
- rusat förbi, och att vi alla har kommit ett hack närmare att bli parenterade...

HUGO GEHLINS BÖNEPLAKAT har sedan 1930-talet en upphöjd plats under julgillena. Här fäster Hans Verduijn och Johan Kjellberg det i läktarens räck. Göran Hermerén övervakar upphängningen. FOTO: PER LINDSTRÖM

I domprosten Kjell-Ove Nilssons (1934–2019) fall hinner fyra år rusa förbi innan nyheten om hans bortgång når styrelsen. Under 2023 har fyra bröder lämnat vårt gille för det himmelska: marknadschefen med mera Björn Sonnerfelt, 83 år, professor i kraftverksteknik på LTH Tord Toresson, 82 år, läkaren/histologen Bengt Falk, 96 år, samt konstnären Mårten Hultenberg, 90 år.

Efter att ha lyst frid över de fallna brödernas minne är det dags att välkomna nya bröder i Lukasgillet* samt "återvändaren" Håkan Vitestam. Försedda med diplom och Lukaskasse återstår bara den slutgiltiga bekräftelsen, att med ett leende inför gillesfotograf Jonas Jakobssons kamera ge Lukas tillåtelse att hantera relevanta personuppgifter.

Gillesmästaren redogör så för kvällens fortsättning två trappor upp i hotellet som öppnade sin dörr för lundaborna 1899, året efter att Lukasgillet stiftades av konstprofessorn Ewert Wrangel (som i 46 år var gilletts ålderman). Ulf Kristoffersson talar med all rätt om "Grands grandiosa julbord" med sill, lax, ägghalvor, gubbröra (!), skinka, grönkål, paté, fläskkorv, cheddarost, knäck, kola och skumtomtar... Jansson frestar som fordom, liksom ålen medan Bromans citronplättar i år inte står att finna. En suck noteras av en finsmakare (som vill vara anonym).

GILLET'S AVGÅENDE SEKRETERARE gör en sista insats genom att fixa de nya brödernas medlemsbevis. I förgrunden ser vi "Skulpturgrupp med Lukas och Lukastjuren" av Anders Olsson från 1921. FOTO: PER LINDSTRÖM

Våra nya bröder hälsas på nytt välkomna och deras tack framförs på ett kärnfullt sätt av den tidigare statssekreteraren i Bildt-regeringen 1991–94 Krister Thelin (vars imponerande CV också rymmer ett förflutet som domare i bland annat Hovrätten över Skåne och Blekinge och FN:s Krigsförbrytartribunal för forna Jugoslavien i Haag). Han liknar träffsäkert Lukasgillet vid "en ö av manlig fåfänga".

S Ola Thulin håller liv i sången, först ut är "Suppsång till Lukas" (melodi: Lille Marlene, text Gösta Vitestam) och Ulf Kristoffersson rattar tillsammans med "Elsa från Lothringen" lotteriet vars vinster är ett (vad det lider) inramat tryck av Gehlins "Böneplakat" från 1930 samt 13 bokvinster – från Göteborgskoloristernas hyllade rapsgula katalog (Göteborgs konstmuseum t o m april 2024) till Sune Nordgrens lilla bok om Lukasbrodern Ivan Jordell (omskriven i bland annat *Finn*), alla inslagna i finaste julklappspapper.

Gillesmästaren signalerar med sitt horn när det är dags för planschvisning med Johan Stenström som bildpresentatör, assisterad av ritmästaren Gunnar Ottosson och Hans Verduijn. Först ut är en påminnelse om vårt 125-årsfirande, Petter Lönegårds "Lukastjurens ålderstrappa", där 75 är det nya 50 och där det finns glädjeämnen att se fram emot också efter 125-årsdagen... Nästa plansch är Ulf Stålhane's "Vilse söder om landsvägen" som uppmärksammar *Finn*-bokens redaktör under slutspurten med jubileumsboken *Finn* 2023, följd av Mattias Olssons "More is more" (som också är lite av kvällens tema), en plansch där det verkligen händer saker, som på den bästa showen på Sweden Rock, där vår "nygamla" Lukasmålare har en del av sitt hjärta...

SKRATTAR BÄST som skrattar sist är en gammal sanning. Under planschvisningen var det Hans Verduijns tur att få sina 15 minuter i rampljuset när det var dags att avtäcka "Lukastjuren som festkung". FOTO: PER LINDSTRÖM

- Så rullar planschvisningen på tills det är dags för Hans Verduijns "Lukastjuren på festhumör" och den långa holländaren tar över och berättar om sin månadslånga "ökenvistelse" i Serbien (där han inte kunde kommunicera på ett begripligt språk med någon och där det var +35° C i luften och +53° C i glaset med Slivovitz...).
- Än en gång bestämmer han sig för att satsa på rörelse i konsten och får idén att göra Lukastjuren till en skålande och dansande "partykung i tiden". Verduijns målande presentation (av sin målning) följs av en talande kraftfull spontanapplåd.

- Samtliga 13 planscher kommer snart att kunna beskådas på gillet hemsida som efter årsskiftet får nytt utseende och rikare innehåll vilket vikarierande webbmästare Henrik Malmkvist informerade om under kvällen. Självklart också i kommande nummer av *Finis*. En annan glad 2024-nyhet är att vi inom kort kommer att lämna en uppdaterad matrikel med alla bröder från A till Ö under de första 125 åren till trycket.

- På väg hem – vid en tidpunkt då midnatt brukar råda – finner jag vår ålderman i gott sällskap på Grands trappa (mot Bantorget), njutande en välförtjänt segercigarr efter en hektisk dag (trots få formella klubbslag). Enda smolket i min glädjebägare är möjligen brödernas lite magra uppslutning (julgillet 2023 samlade färre julbords-ätare än under ett "normalår").

Hej
Lukas!

Det kan *kanske* bero på den rekordstora uppslutningen på Lukasdagen den 18 oktober, och på att vi också arrangerade en höstutflykt till Tunbjörklandet och Absolut Home... Kanske hade fler dykt upp om de vetat att ingen broder skulle gå tomhänt hem, gillesmästaren försåg alla med en flaska jubileumssnaps, kryddad med vårbrodd av konstertmästaren och förste snapsblandaren Sverker Zadig med elegant etikett signerad Lönegård (& Co).

Jag kan rekommendera vår jubileumssnaps. På Lukasmålarnas fjärde och sista dag fick målarna och valda delar av styrelsen provsmaka "Zadigs blandning" tillsammans med gillesmästarens gryta som båda fick betyget fem tjuvar och gav inspiration och energi till det avslutande arbetet på den gemensamma planschen som i år målades i något ljusare färger än brukligt, kanske för att 2023 trots allt är ett riktigt jubelår för Lukas, kanske för att den allmänna världsbilden ser så mörk ut...

Till sist en bild från Lukasmålarnas smygstart på John Bull (ett halvt snöbollskast från Grand dagar då det är kramsnö) med en styrketår efter att ännu ett år svingat konstens fana högt över slätten (vilket planschvisningen med bravur visade som gamla Broman skulle sagt). I bästa pubstämning – som vi voro i "utbrytarstaden" London – höjdes en skål för Jon Åkerlinds pappa som brukar dyka upp och förgylla samlingen innan vandringen mot Domen (skriven med ett odramatiskt versalt d).
Hej Lukas! ■

PER LINDSTRÖM

– *kommunikationsmästare och vice älderman*

* / NYA BRÖDER I LUKAS 2023 är efter inval Nils Olof Björk, Niclas Blåder, Anders Carlberg, Thomas Hellquist, Folke Johnsson, Erik Larsson, Bjarne Madsen Härdig, Bo Nilsson, Krister Thelin och Rickard Wirén.

TACK MATS, TACK ALLA, som gjorde 2023 rill ett riktigt jubelår! Jag blev omtumlad av den trefaldiga uppmärksamheten vid årets planschvisning och känner mig mycket hedrad av att ha blivit porträtterad av *mästarnas mästare* när det gäller porträttkonst – Mats Rydstern, till höger på fotot taget av en snabbt passerande broder med min kamera, inte bara för planschen utan framför allt för gott samarbete i Lukasgillet's styrelse. Formaliteter är en sak, tänkvärda och inspirerande samtal något annat och samvaro med Mats – och hans konst – är *alltid* givande. Stort tack! ■

